
ІНТЕЛІГЕНТ ЗАЧАТИЙ ЧАСТИНА ПЕРША

НАРОДЖЕННЯ ІНТЕЛІГЕНТА

Сьома година. Мирно вистукує секунди маятник.
Молоточок мирно й безстрашно вдарив сім раз...

Почалось...

Йдуть години за годинами. Мирно вистукує секунди спокійний маятник... Нова людина народжується до життя. Ще несвідома й бездіяльна — вона вже причина страждання других людей. Дивіться.

Муки матері...

Обличчя матері на подушках. Голова кидається, як у корчах, на всі боки в нестерпних муках.

Лікар стоїть біля ліжка. Він професійно солідний, товстий, цілком певний себе. Ріденьке волосся акуратно зализане.

Багато разів вже бачив цей пузатий літній мужчина з'явлення нового життя. Давно вже це з'явлення згубило для нього всякий елемент значности. "Акт дітонародження" — що може бути звичайнішого?

— А може й справді так?..

В сусідній кімнаті батько схвильований, збурений, розкуйовджений, нервово бігає з кутка в куток.

Ви бачите, як він одночасно і намагається і чути, і не слухати того, що діється отам, за дверима, в тій кімнаті, що так багато років була знайомою і звичайнісінькою собі спальнею, а зараз зробилася раптом повною якогось нового змісту, таємничого й навіть моторошного...

Години йдуть за годинами. Маятник мирно й спокійно лічить секунди життя.
Голова матері, мов у корчах кидається на подушках в нестерпних муках.
Обличчя лікаря професійно спокійне.
Постать батька невпинно бігає по сусідній кімнаті.

Муки батька

Години йдуть за годинами. Маятник мирно й байдуже відбиває секунди за секундами.

Батько, наче замкнений у кімнаті, безглуздо бігає з кутка в куток. Кинувся до фотеля в повній знеможі, але в той же час схоплюється. І знову — з кутка в куток. Здрігує й завмирає при кожному звуці з сусідньої кімнати.

Читач-мужчина зрозуміє його. Мужчина, створений для діяльності, не знає катування, гіршого, ніж бездіяльність... Аджеж треба щось зробити, втрутитися в цей жах! — Драма. Нічого, розумієте? нічого зробити не можна... І оці дикі, звірячі, несамовиті крики...

Обличчя жінки. Брутальне, шалене страждання.
Лікар потроху починає хвилюватися.

"Випадок" виходить тяжчий, ніж здавалося. Справа тут не в стражданні, ясна річ, — його лікар не бачить, воно природне, — але він починає професійно турбуватися.

Батько, почувши зойк, вже надто божевільний, стоїть розгублений, безтямний і безглуздо дивиться на стіни. В кутку — образ. Зненацька батько підходить до кутка, хоче стати навколішки... Знову крик, — батько схопився, з розпачем махнув рукою і знову забігав з кутка в куток...

Муки лікаря

Обличчя лікаря блищить, спітніло. Зализане рідесеньке волосся розкуйовджене.

Втрачено значну частину солідності. Страждає професійна певність у собі. Зачеплено врешті самолюбство.

Години йдуть за годинами. Маятник мирно й невпинно вистукує секунди, з яких ці години складаються.

Обличчя лікаря стає щораз більш тривожне.
Змучене обличчя матері, — вона знесилена...
Лікар дивиться на годинника...

Маятник мирно й спокійно відстукує секунди.
Стрілки на цифербляті показують шосту годину.

Лікар кудись нахилився, підводиться з щипцями в руках. Підійшла фельдшерлиця. Її обличчя втомлене, але байдуже.

Вона одна не брала жадної участі в подіях. Вона вартує по годинах. Цих годин за її життя було так багато, що якби вона дозволила собі "переживати" їх, вона давно була б

позбавлена можливості заробляти... Вона, що все своє життя присутня при народженнях, спокійна, як могильник...

Муки народженого

Мирно й спокійно лічить секунди невтомний маятник.

Тепер він лічить секунди життя нової людини — мого героя.

На обличчі матері на подушках — знемога й знесилля. Крізь них ледве пробивається слабенька, безконечно блаженна усмішка.

Читачу мій — жінчино! Це — тільки ви зрозумієте. Я, мужчина, розказати про це не можу. Та й навіщо? Кому?

Обличчя лікаря знов спокійне, солідне, професійне. Солідно прилизує волосся. Спокійно протирає пенсне. Усміхається професійно-задоволено. Щось самовпевнено говорить батькові.

Батько, мабуть, не чує. Він ще не зовсім отямився. Його очі розгублено перебігають від лікаря до жінки, від неї до фельдшериці, що спокійно й діловито поряється з дитиною.

Йому ніяково від усього. Крики, що так раптом спинилися, звучать в його вухах. Він надто настраждався, втомивсь. Знайома, до дрібниць знана кімната, надто вже швидко загубила страшну таємничість, але й не була колишньою. Щось нове трапилось, і це нове в його свідомість ще не вклатося.

Фельдшериця закінчила купання дитини. Немовлятко загорнуто в біло-сніжний ковертик, що давно вже на нього очікував. Маленький пакуночок підносять до батька. Батько дивиться досить безтямно. Фельдшериця усміхається, подає йому пакуночок. Батько незграбно бере.

Звичайно, і тут, товаришу мужчино, тільки ви зрозумієте батька, коли вам самому траплялося бути ним. Що робити з власним виробом в отаку хвилину. Я ручуся — не знав ще жаден чоловік, починаючи з Адама. Надзвичайно безглузде становище... Але урочисто!..

Батько догадався. Обличчя стає зворушеним по-новому. Фельдшериця забрала пакуночок і поклала його до матері... Батько сяє й готовий обійняти і перецілувати по черзі всіх присутніх в будь-якому порядку... Підводить очі до стелі і щиро хреститься широким хрестом...

Обличчя немовлятка. Миршаве, в зморшках, нещасне, гірко плаче...Екран темнішає...

Своєрідна річ, мій любий читачу, оцей обов'язковий плач новонароджених. Звичайно, кожен лікар вам з'ясує в усіх подробицях психомоторний механізм цього плачу... Здається також, що річ це є корисна, свідчить про нормальність немовлятка... Лікарі, звичайно не поети. Я теж... Але чомусь не подобається все ж таки мені цей плач. Ви певно вже помітили, що я в своїх примітках до цієї першої події в житті мого героя жадного разу не всміхнувся, жадного разу я не висловив такого задоволення з творчості режисера, як було це кілька разів в пролозі (і буде ще не раз в майбутньому — обіцяю). Річ в тому, що я оптиміст. Але кожного разу, коли я довідаюсь, що нова людина з'явилася у світ, я, не зважаючи на весь мій оптимізм, не посміхаюсь... Проте можливо, що я не роблю цього, дякуючи оптимізму. Скажемо — хоч би і в цім разі...

Мій герой живе. Власне кажучи, покищо ще існує, але вже скоро він спробує жити. Бо картина йде сказаним темпом, намагаючись наздогнати життя.

ІНТЕЛІГЕНТ-НЕМОВЛЯ

Чийсь указаючий палець мирно й поважно хитається по екрані.

Жест заборони — "не можна"... В данім разі він стосується не до юного Інтелігента, але ж варто все таки пам'ятати про цей жест.

Батько, матір, лікар, дитина. Мати годує Інтелігента. Лікар суворо хитає пальцем. Матері соромно — злегка. Батько досить байдужий. Подививсь на дружину з ледве помітним презирством.

Бідна мати! Тебе позбавлено найчистішої радості — вигодувати свою дитину. Твоїй ніжній сосці позбавлено невинної, але солодкої ласки ніжних губ дитини... Але не сумуйте надто, мій читачу — "Не бува поганого без хорошого". І ніжна мати це добре так знайде: коли насолода набирає ознак необхідності й обов'язковості, коли вона мусить відбуватися за розкладом на такі й такі години, — вона легко перетворюється в тягар... А театр, концерти, гості?.. Невдобство.

Батько — мужчина грубий, як всякий мужчина. Самець. Йому б хотілося, щоб жінка сама годувала дитину. Начебто для цього потрібний інтелект, культурність, виховання, наче для цього не досить по суті бути просто коровою!...

Один Інтелігент в блаженному незнанні нічого не розуміє, цілком індиферентний... І даремно...

Мамка

Жінка здорова, разів у зо два більша за матір. Могутні перса намагаються видертися з полону сарафана. На голові кокошник, як водиться. Обличчя добре, спокійне, тупе, як у породистої корови.

Чому це мамки зобов'язані були носити кокошники? Ви не знаєте? — Жаль. Я теж не знаю... Ну, це — а ргос... Річ не в кокошникові, звичайно. Це — так б мовити — нашарування, річ стороння. А перса, себто те якраз, що конче потрібне, їй іманентні. Тому ми будемо поки спокійні.

У лікаря жест ґарантії. Він дивиться на мамку з щирим задоволенням: чудовий екземпляр.

Мати подивляється скоса: суміш задоволення й певної заздрости.

Батько розглядає екземпляр теж з величезним задоволенням. На обличчі написано — "однак!"

Зайве підтвердження мужеського троглодитства.

Інтеліґент приссавсь до мамчиних грудей. Блаженствує.

Блаженствує на всі заставки, всією істотою. Потопив руки в незаперчливих персах, штовхає, мене і ссе, і смоче.

Благодать, дорогий читачу!..